

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10 Şubat 2021
Sayı : 2119

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 11/02/2021 11:16
Sayı: E-120.10- 00000776644

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gerekçesi ekte sunulan, ülkemizden yurtdışına olan beyin göçünün nedenlerinin araştırılması, bu göçü önlemeye ve tersine çevirmeye yönelik politikaların oluşturulması amacıyla Anayasamızın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

S. S. A.
Seyit Tanrıhan
İzmir Mv.

Dr. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

Arslan ZER
Antalya Mv.

Ömer Fethi Göker
Mv. de

Tünel Özcan
Burdur Mv.

K. Durmaz
Kadim Durmaz
Tokat Mv.

Ali Haydar HAKVERDİ
ANKARA
Mv.

Kemal ZEYREK
Samsun
Mv.

Alper Antmen
Mv.

Özcan Paralı
Mv.

Müseyyin Yıldız
Aydın Mv.

TEKİN BİNGÖL
ANKARA Mv.

Veli Ağbaba
Malatya Mv.

Nurhan Altan
Kocaeli
Bursa Mv.

HANUK KOC
Ankara Mv.

Vecdi GÜNDOĞDU
Kırklareli Milletvekili
CHP 1923
GRUP BAŞKANLIĞI
Mv.

2119

GEREKÇE:

Günümüzde dünya üzerindeki ülkelerin en önemli stratejik güçlerinden biri yetişmiş insan gücü olarak kabul edilmektedir. Dünyanın birçok ülkesinde yapılan bilimsel çalışmalar ve araştırmalarda bir ülkenin eğitim düzeyi ile o ülkenin kalkınması arasında doğrusal yönde ve yakın ilişkilerin varlığı ortaya konulmuştur. Bu gerçeğin farkında olan gelişmiş ülkeler, bir taraftan kendi insan kaynaklarını en iyi biçimde değerlendirirken, diğer taraftan da başka ülkelerin yetişmiş insan güçlerini beyin göçü ile kendi ülkelerine transfer etmektedirler.

Gelişmiş ülkelerin, yaptıkları bilimsel ve teknolojik çalışmalarla kendilerini kabul ettiren dünyanın değişik ülkelerinden bilim adamlarını kendi ülkelerine çekmek için her türlü kolaylığı sağladıkları görülmektedir. Birçok gelişmiş ülke, yurtdışından ülkelerine okumaya gelen parlak beyinleri ülkelerinde tutmak için gerekli altyapıyı oluşturmakta ve maddi ve manevi her türlü imkânı seferber etmektedirler.

Bunun son örneğini COVID-19 salgınında da görmüştür. Ülkemizde son 5 yılda artık lise seviyesine inen beyin göçünü, pandemi süreci bile tersine çevirememiştir. LGS'de yüzde 1'lik dilimle öğrenci alan ve uluslararası geçerliliği olan çift diploma veren İstanbul Erkek Lisesi öğrencileri başta olmak üzere Alman Lisesi, Robert Kolej gibi gözde okulların öğrencileri, bu yıl da üniversite okumak için yurt dışını tercih etmişlerdir.

Yine Osmangazi Üniversitesi Teknoloji Araştırma Merkezi'nce yapılan araştırma sonucuna göre, Türkiye en çok beyin göçü veren 24'üncü ülke olup, iyi eğitilmiş 100 gençten 59'u yurt dışına gitmektedir. Her 100 gençten 73'ü yurt dışına gitmek isterken, gidenlerin yüzde 78'i de geri dönmek istememektedir.

Sonuç olarak, ülkemizde bir taraftan iyi yetişmiş insan gücümüzün bir imkân bulduklarında çalışmak amacıyla gelişmekte olan ülkelere göç ettikleri ve tekrar geri gelmedikleri, diğer taraftan da gelişmiş batı ülkeleri başta olmak üzere yurtdışına lisans, yüksek lisans veya doktora eğitimi almak için giden gençlerimizin bu eğitimleri sonrasında ülkemize geri dönmedikleri bilinen bir gerçektir.

Türkiye'nin kalkınma yolunda, benzer gelişmişlik düzeyinde olduğumuz ülkeler ile rekabet edebilmesinin ve gelişmiş bir ülke haline gelebilmesinin en önemli koşullarından birisi, beşerî sermayesini geliştirmesi ve sahip olduğu nitelikli insan güçlerini ülkede tutabilmesi olacaktır. Beşerî sermayenin geliştirilmesi hedefi doğrultusunda mevcut yetişmiş insan kaynaklarımızı kullanabileceğimiz ve bu çerçevede beyin göçünü tersine çevireceğimiz politikalara ciddi biçimde ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu politikaların başında iyi yetişmiş insan gücümüze mesleki anlamda bilgi ve birikimlerini aktarabilecekleri bir iş ortamının oluşturulması ve maddi ve sosyal anlamda yüksek hayat standartlarının sağlanması gelmektedir. Bir ülkedeki refah seviyesinin ancak teknoloji üreterek artırılacağı de düşünüldüğünde, bilime, teknolojiye, Ar-Ge'ye ve yetişmiş beyin gücüne gereken önemin verilmesi gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

Bu çerçevede, ülkemizden yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin araştırılması ve bu kapsamda beyin göçünü önlemeye ve tersine çevirmeye yönelik politikaların oluşturulması amacıyla Meclis Araştırması açılmasının uygun olacağı düşüncesindeyiz.

